

Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Лабораторна робота №17

з дисципліни «Комп'ютерні мережі»

«Безпроводові мережі. Моделювання роботи мережі WiFi»

Виконала студентка групи: КВ-11
ПІБ: Михайліченко Софія Віталіївна

Перевіри	(B:				
1 1		 	 	 	

Мета роботи:

Ознайомитися зі стандартами Wi-Fi, за допомогою симулятора мереж передачі даних Cisco Packet Tracer навчитися налагоджувати маршрутизатори і точки доступу в мережі Wi-Fi.

План виконання лабораторної роботи:

- 1. Ознайомлення з теоретичними відомостями до лабораторної роботи.
- 2. Побудова тестової мережі Wi-Fi і об'єднання її з проводовою мережею.
- 3. Виконання налаштувань пристроїв в мережі Wi-Fi.
- 4. Виконання налаштувань пристроїв в проводовій мережі.
- 5. Перевірка виконаних налаштувань.

Короткі теоретичні відомості:

Безпроводові мережі класифікуються за кількома ознаками, зокрема:

- Характер з'єднання
- Тип середовища передавання
- Характер використання
- Тип модуляції

Найбільш поширеною ϵ класифікація за територіальною ознакою.

Класифікація Безпроводових Мереж

- 1. Безпроводові персональні мережі (WPAN)
  - Приклад технології: Bluetooth
- 2. Безпроводові локальні мережі (WLAN)
  - Приклад технології: Wi-Fi
- 3. Безпроводові мережі масштабу міста (WMAN)

• Приклад технології: WiMAX

4. Безпроводові глобальні мережі (WWAN)

• Приклад технологій: CSD, GPRS, EDGE, EV-DO, HSPA

5. Безпроводові регіональні мережі (WRAN)

Безпроводові Локальні Мережі (WLAN)

WLAN — це загальна назва технологій безпроводових мереж, призначена для обслуговування невеликих територій (до 500 м) за допомогою радіосигналів, що дозволяє відмовитися від використання кабельного з'єднання. Найпоширенішим способом побудови WLAN є **Wi-Fi**, що базується на стандарті **IEEE 802.11**.

Безпека Безпроводових Мереж

Будь-яка мережа, побудована на основі безпроводових технологій, менш безпечна в порівнянні з традиційними проводовими мережами. Для забезпечення інформаційної безпеки розроблені протоколи шифрування та аутентифікації, які використовують спеціальні ключі шифрування.

Специфікація Шифрування **PSK**

У лабораторній роботі буде застосована специфікація шифрування **PSK** (**Pre-Shared Key**), призначена для домашніх мереж і невеликих офісів, де у всіх користувачів спільний пароль.

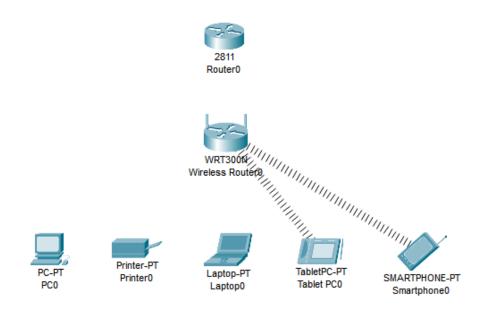
- **WPA-PSK** (WPA-Personal)
- WPA2-PSK: дозволяє обмін даними між безпроводовими пристроями та точками доступу за допомогою методів шифрування **TKIP** або **AES**.

Порядок виконання роботи:

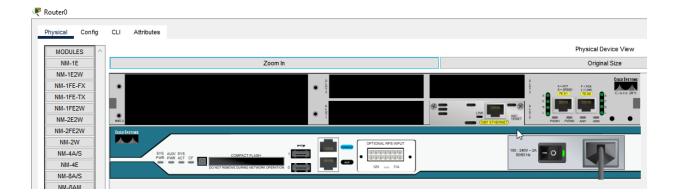
Побудова досліджуваної топології

Створимо на робочому полі Раскеt Tracer модель Wi-Fi мережі, що складається із wi-fi-роутера і роутера, що імітує провайдера Інтернет, і мережевих пристроїв з інтерфейсами wi-fi:

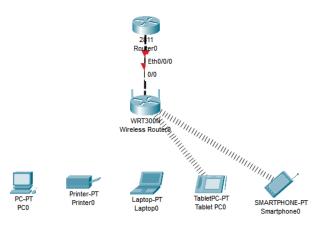
Початковий вигляд мережі:

На маршрутизаторі Router0 встановимо додатковий інтерфейсний модуль WIC-1ENET:

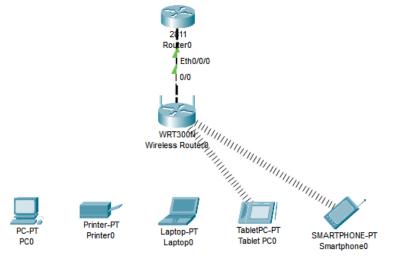
3'єднуємо Router0 і Wireless Router0 крос-кабелем: один кінець в Router0 в роз'єм Eth0/0/0, а інший – в Wireless Router0 в роз'єм Internet, оскільки Router0 має з'єднати в майбутньому Wi-Fi мережу з проводовою мережею.

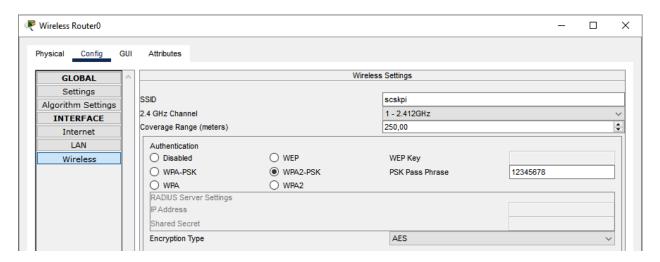
Налаштовуємо інтерфейси Eth0/0/0 і Fa0/0 маршрутизатора Router0 для роботи з мережею. Для цього використовуємо вкладку CLI (Інтерфейс командного рядка):

```
Router>enable
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config) #interface eth0/0/0
Router(config-if) #ip address 192.168.1.120 255.255.255.0
Router(config-if) #no shutdown
Router(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface Ethernet0/0/0, changed state to up
%LINEPROTO-5-UPDOWN: Line protocol on Interface Ethernet0/0/0, changed state to up
Router(config-if) #exit
Router(config)#interface fa0/0
Router(config-if) #ip address 161.114.0.120 255.255.255.0
Router(config-if) #no shutdown
Router(config-if)#
%LINK-5-CHANGED: Interface FastEthernet0/0, changed state to up
Router(config-if)#end
Router#
%SYS-5-CONFIG_I: Configured from console by console
Router#wr mem
Building configuration...
[OK]
Router#
```

З'єднання Router0 з Wireless Router0 встановлене:

Налаштуємо безпроводовий маршрутизатор Wireless Router0. Один раз клікаємо на ньому і переходимо на вкладку Config. Відкриваємо розділ Wireless і в полі SSID вказуємо ім'я мережі Wi-Fi, наприклад scskpi, а в полі Authentication вибираємо спосіб аутентифікації WPA2-PSK. Алгоритм шифрувания залишаємо AES і вводимо пароль, наприклад 12345678:

Переходимо на вкладку GUI — graphical user interface (графічний інтерфейс користувача).

У закладці Setup виконуємо налаштування:

• Інтерфейсу Інтернет:

								Wireless-N Bı
Setup	Setup	Wireless		Security		ess ictions	Applications & Gaming	Adm
	Basic Se	etup		DDNS		MAC Addres	ss Clone	
Internet Setup								
Internet	Static IP		~	]				
Connection type								
	Internet IP Address:	192		168 .	1	250		
	Subnet Mask:	255		255 .	255	0		
	Default Gateway:	192		168 .	1	120		
	DNS 1:	161		114 .	0	100		
	DNS 2 (Optional):	0		0 .	0	0		
	DNS 3 (Optional):	0		0 .	0	0		
Optional Settings	Host Name:							
(required by some	Domain Name:							
internet service providers)		C: 450	10					
providers)	MTU:	Size: 150	JU					

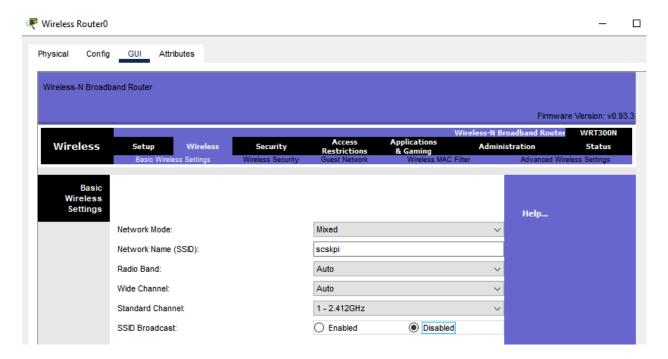
• вказуємо IP-адресу Wireless Router0 на wi-fi інтерфейсі:

Network Setup		
Router IP	IP Address:	192 . 168 . 2 . 1
	Subnet Mask:	255.255.255.0

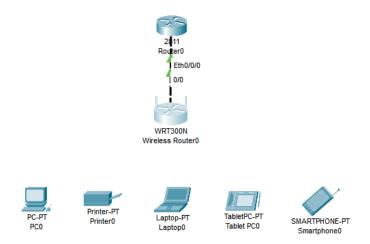
• активуємо службу DHCP на маршрутизаторі, вказуємо початкову IPадресу пулу адрес і максимальну кількість користувачів:

DHCP Server Settings	DHCP Server:	Enabled	O Di	sabled	DHCP Reservation
	Start IP Address	s: 192.168.2. 10	0		
	Maximum numb of Users:	er 50			
	IP Address Ran	ge: 192.168.2. 1	00 - 149		
	Client Lease Tir	me: 0			minutes (0 means one day
	Static DNS 1:	0	. 0	. 0	. 0
	Static DNS 2:	0	. 0	. 0	. 0
	Static DNS 3:	0	. 0	. 0	. 0

У вкладці GUI переходимо на закладку Wireless і виконуємо такі налаштування рисунок:

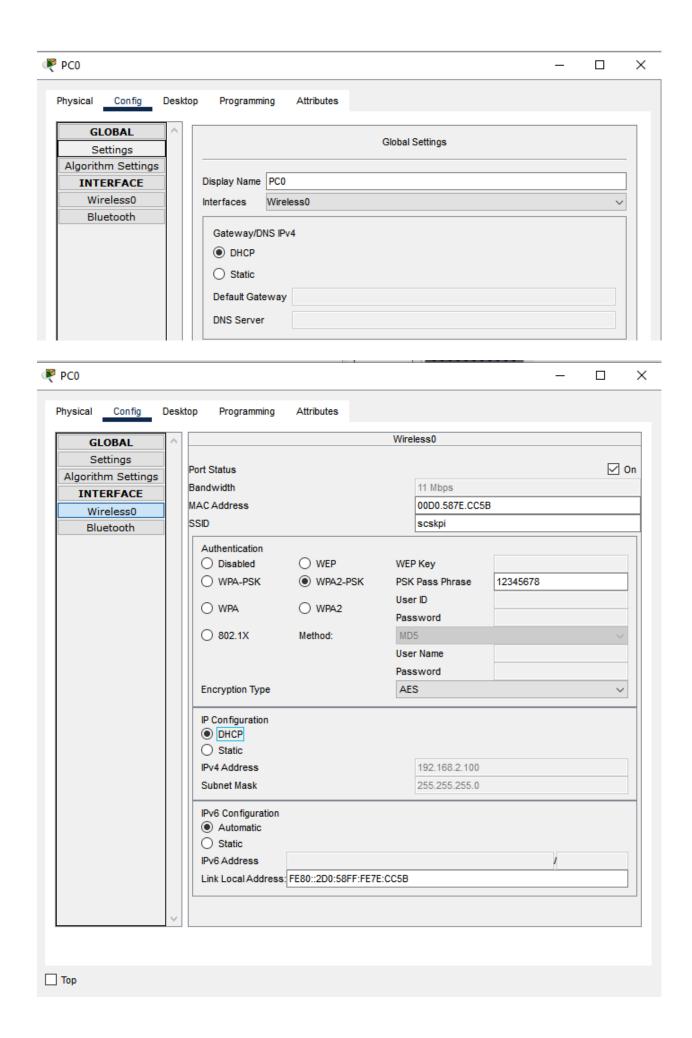

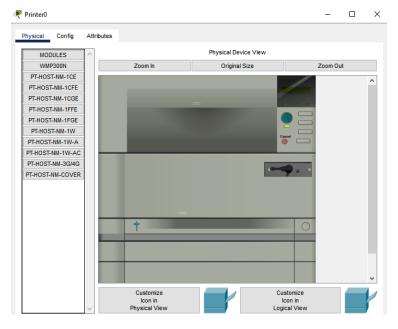
Додаємо на робочий стіл пристрої: комп'ютер, смартфон, ноутбук, планшет і принтер і виконуємо налаштування:

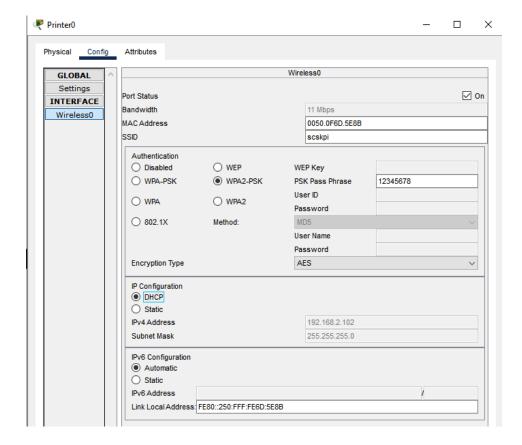
Налаштування комп'ютера PC0 і принтера Printer0. На вкладці Phisical вимикаємо живлення, встановлений модуль PT-HOST-NM-1CFE замінюємо на модуль WMP300N. Для того щоб замінити модуль, потрібно клікнути лівою кнопкою миші по наявному і не відпускаючи кнопку перетягнути його в область внизу вікна, а потім вибрати новий модуль і перенести його на місце старого; ввімкнути живлення; у вкладці Config в розділі Settings активуємо режим DHCP для IPv4; в розділі Wireless0 вказуємо ім'я Wi-Fi-мережі в полі SSID (scskpi), спосіб аутентифікації WPA2-PSK і пароль для підключення до мережі Wi-Fi (12345678); IP Cofiguration — DHCP (щоб відбулося оновлення IP-адреси і маски потрібно натиснути кнопку Static, а потім знову DHCP);

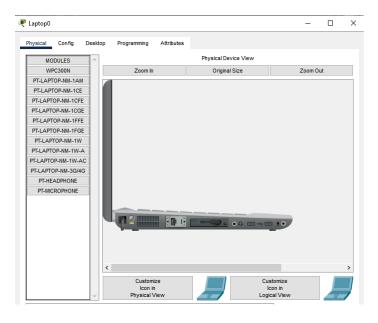

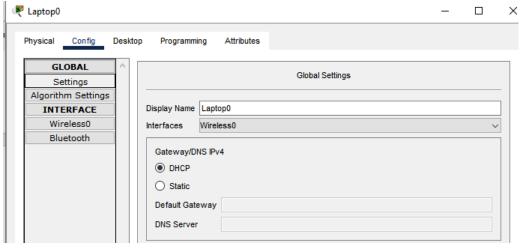

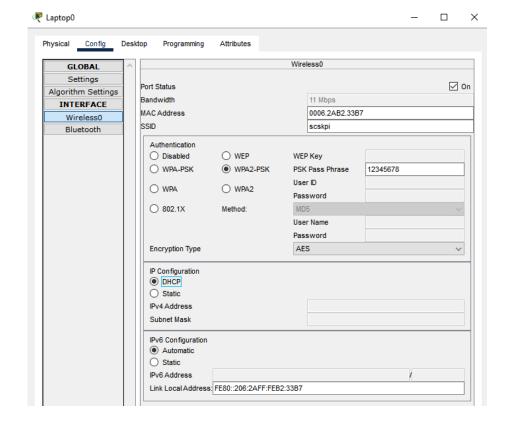

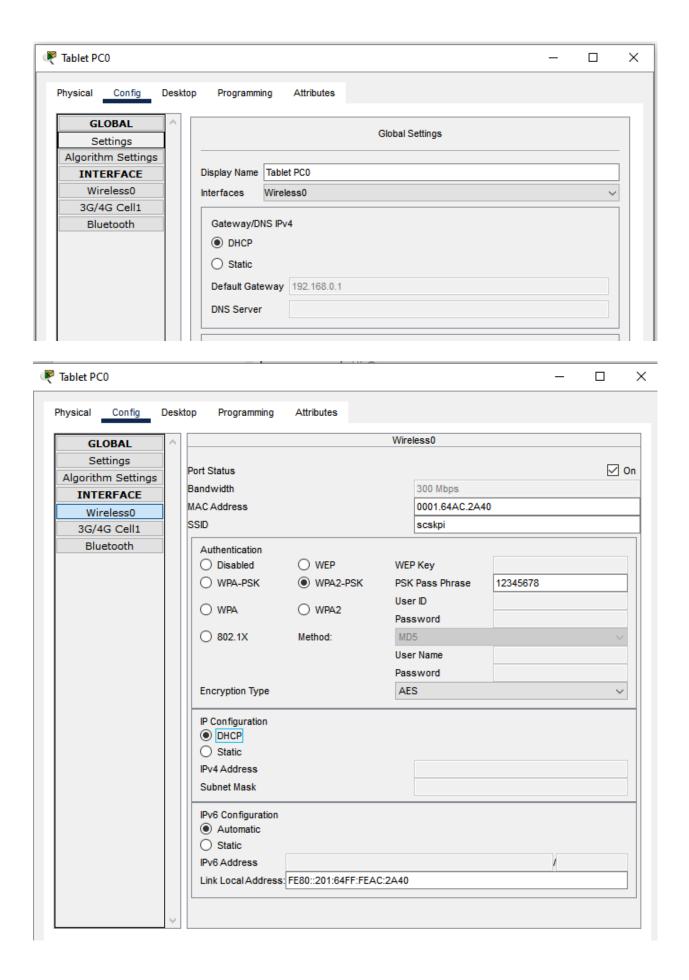

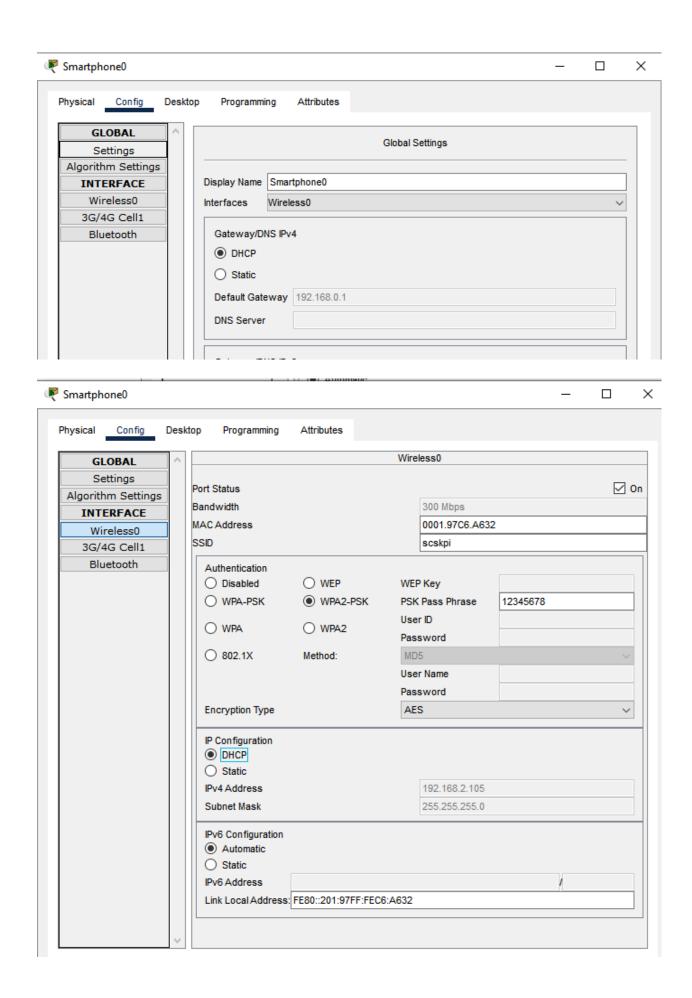

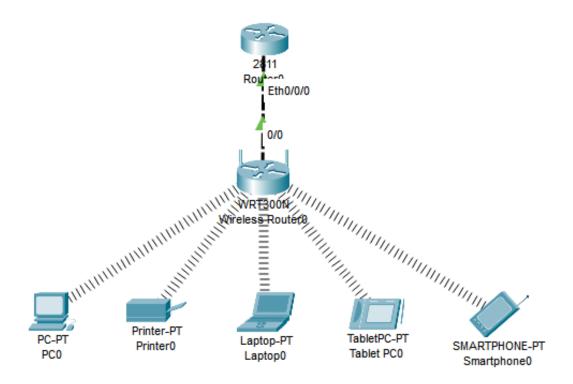

Вигляд мережі після налаштування пристроїв:

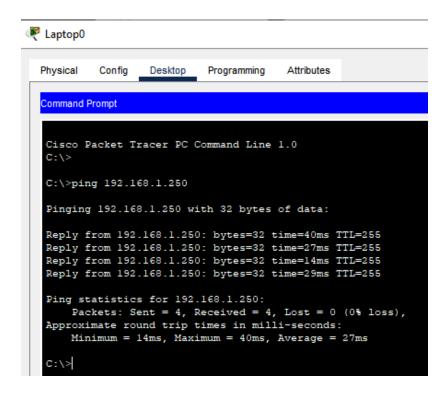
Переходимо на робочий стіл комп'ютера PC1 і за допомогою утиліти ping перевіримо зв'язок з ноутбуком і принтером:

```
C:\>ping 192.168.2.102
Pinging 192.168.2.102 with 32 bytes of data:
Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=30ms TTL=128
Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=20ms TTL=128
Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=20ms TTL=128
Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=30ms TTL=128
Ping statistics for 192.168.2.102:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
    Minimum = 20ms, Maximum = 30ms, Average = 25ms
C:\>ping 192.168.2.103
Pinging 192.168.2.103 with 32 bytes of data:
Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=45ms TTL=128
Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=21ms TTL=128
Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=29ms TTL=128
Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=21ms TTL=128
Ping statistics for 192.168.2.103:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
    Minimum = 21ms, Maximum = 45ms, Average = 29ms
```

Переходимо на робочий стіл смартфона і за допомогою утиліти ping перевіримо зв'язок з ноутбуком і принтером:

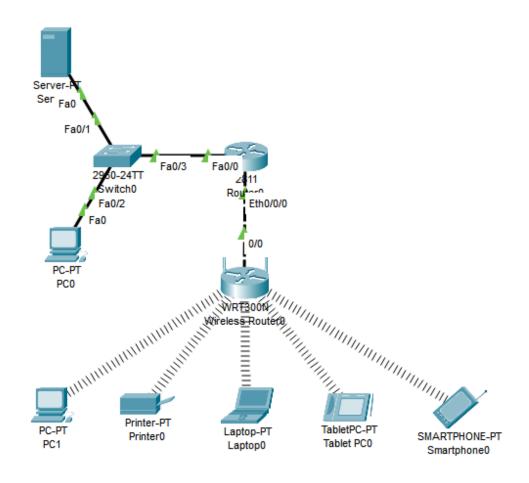
```
Smartphone0
  Physical Config
                        Desktop Programming
                                                      Attributes
   Command Prompt
   Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0
   C:\>ping 192.168.2.102
   Pinging 192.168.2.102 with 32 bytes of data:
   Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=52ms TTL=128
   Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=35ms TTL=128 Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=44ms TTL=128
   Reply from 192.168.2.102: bytes=32 time=13ms TTL=128
   Ping statistics for 192.168.2.102:
  Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss), Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 13ms, Maximum = 52ms, Average = 36ms
   C:\>ping 192.168.2.103
   Pinging 192.168.2.103 with 32 bytes of data:
   Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=45ms TTL=128
   Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=23ms TTL=128 Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=27ms TTL=128
   Reply from 192.168.2.103: bytes=32 time=19ms TTL=128
  Ping statistics for 192.168.2.103:
Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
Minimum = 19ms, Maximum = 45ms, Average = 28ms
   C:\>
```

Перевіримо зв'язок пристрою мережі Wi-Fi, наприклад ноутбука, із портом Internet маршрутизатора Wireless Router0:

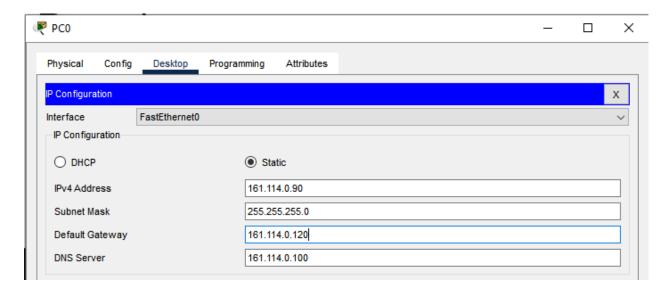

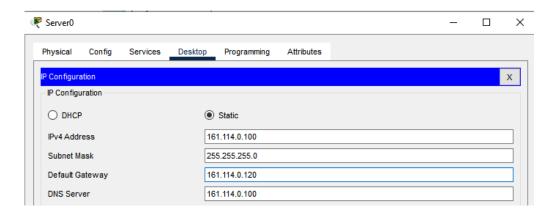
Зв'язок ϵ і ϵ можливість підключити створену Wi-Fi мережу до іншої, проводової мережі.

Додамо до створеної моделі мережі Wi-Fi проводову мережу у складі сервера Server0, комп'ютера PC0 і комутатора Switch1:

Налаштуємо нові мережеві пристрої:

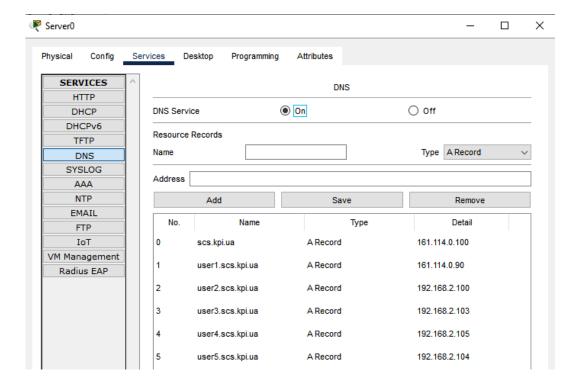

Ha хості Server0 встановлюємо служби DNS і EMAIL.

Конфігурування поштового сервера з ІР-адресою 161.114.0.100:

Підключення служби DNS на поштовому сервері:

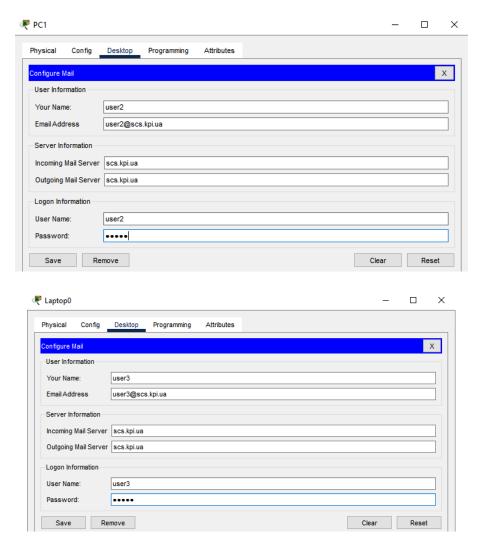

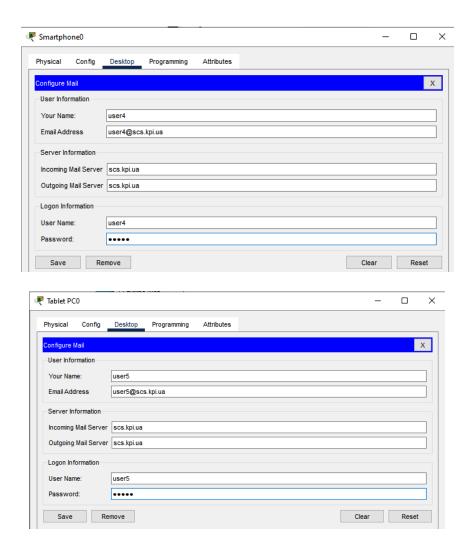
Для роботи з SMTP- та POP-серверами на комп'ютерах користувачів мають бути налаштовані поштові клієнти, які будуть взаємодіяти із серверами.

Виконаємо налаштування на комп'ютері РС0:

PC0					_	>
Physical Config	Desktop	Programming	Attributes			
Configure Mail						Х
User Information						
Your Name:	user1					
Email Address	user1@scs	.kpi.ua				
Server Information						
Incoming Mail Server	scs.kpi.ua					
Outgoing Mail Server	scs.kpi.ua					
Logon Information						
User Name:	user1					
Password:	•••••					

Аналогічні налаштування поштових клієнтів user2 ÷ user5 виконуємо на PC1, Tablet PC0, Smartphone0 і Laptop0:

Перевіримо значення IP-адреси інтерфейсу Fa0/0 маршрутизатора Router0 — 161.114.0.120:

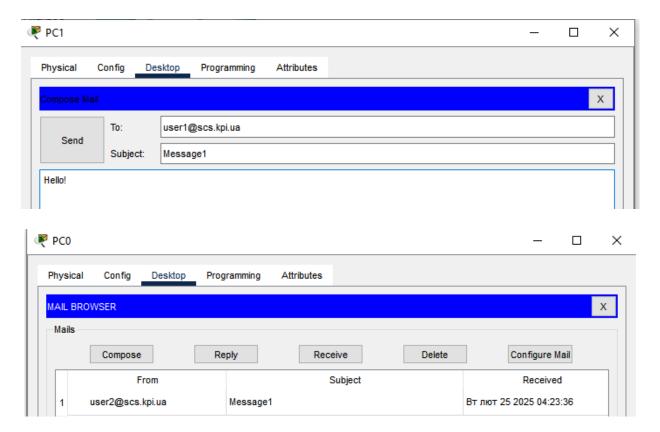
```
Device Name: Router0
Custom Device Model: 2811 IOS15
Hostname: Router
Port
               Link VLAN IP Address
                                              IPv6 Address
                                                                                     MAC Address
                             161.114.0.120/24 <not set>
FastEthernet0/0 Up
                                                                                     0010.1158.5401
FastEthernet0/1 Down --
                                                                                      0010.1158.5402
                             <not set>
                                              <not set>
                             192.168.1.120/24 <not set>
                                                                                      00D0.FF40.6388
Ethernet0/0/0
                Up
Vlan1
                Down 1
                             <not set>
                                              <not set>
                                                                                      000C.8524.5864
Physical Location: Intercity > Home City > Corporate Office > Main Wiring Closet > Rack > RouterO
```

Тепер потрібно виконати оновлення мережевих налаштувань на всіх пристроях мережі Wi-Fi. Для цього потрібно на кожному пристрої Wi-Fi відкрити вкладку Config, натиснути перемикач Static, а потім знову перемикач DHCP.

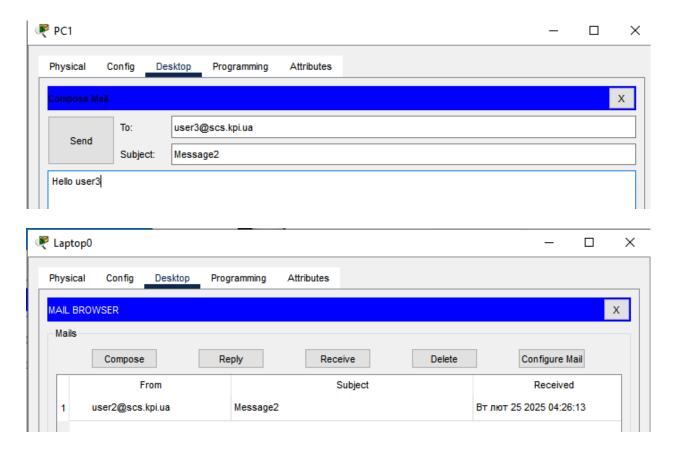
Перевіряємо доступність хоста Server0 із мережі Wi-Fi.

```
PC1
    C:\>ping 161.114.0.100
    Pinging 161.114.0.100 with 32 bytes of data:
    Request timed out.
    Request timed out.
    Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=16ms TTL=126
    Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=13ms TTL=126
    Ping statistics for 161.114.0.100:
    Packets: Sent = 4, Received = 2, Lost = 2 (50% loss), Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 13ms, Maximum = 16ms, Average = 14ms
Smartphone0
   C:\>ping 161.114.0.100
   Pinging 161.114.0.100 with 32 bytes of data:
  Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=32ms TTL=126
  Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=10ms TTL=126
  Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=21ms TTL=126
Reply from 161.114.0.100: bytes=32 time=20ms TTL=126
   Ping statistics for 161.114.0.100:
       Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
   Approximate round trip times in milli-seconds:
       Minimum = 10ms, Maximum = 32ms, Average = 20ms
```

Надішлемо поштове повідомлення від користувача user2 користувачу user1:

Надішлемо поштове повідомлення від користувача user2 користувачу user3:

На планшеті створимо запит до Web-сервера, який по замовчуванню працює на хості Server0. Звернення до сервера виконуємо за його доменним ім'ям, таким чином перевіримо роботу і служби DNS:

Перейдемо у режим симуляції та надішліть повідомлення з одного пристрою wi-fi на інший

nt List				
Time(sec)	Last Device	At Device	Туре	
0.000		PC1	DNS	
0.001	PC1	Wireless	DNS	
0.002	Wireless Rou	Router0	DNS	
0.003	Router0	Switch0	DNS	
0.004	Switch0	Server0	DNS	
0.004		Wireless	DNS	
0.005	Wireless Rou	Tablet PC0	DNS	
0.005	Wireless Rou	PC1	DNS	
0.005	Wireless Rou	Printer0	DNS	
0.005	Wireless Rou	Laptop0	DNS	
0.005	Wireless Rou	Smartph	DNS	
0.005	Server0	Switch0	DNS	
0.006	Switch0	Router0	DNS	
0.007	Router0	Wireless	DNS	
0.008	Wireless Rou		DNS	
0.008	Wireless Rou		DNS	
0.008	Wireless Rou		DNS	
0.008	Wireless Rou		DNS	
0.008	Wireless Rou		DNS	
0.008	-	PC1	TCP	
0.010	-	PC1	TCP	
0.011	PC1	Wireless	TCP	
0.012	Wireless Rou	Router0	TCP	
0.013	Router0	Switch0	TCP	
0.014	Switch0	Server0	TCP	
0.015	Server0	Switch0	TCP	
0.015		Wireless	TCP	
0.016	Wireless Rou	Tablet PC0	TCP	
0.016	Wireless Rou	PC1	TCP	
0.016	Wireless Rou	Printer0	TCP	
0.016	Wireless Rou	Laptop0	TCP	
0.016	Wireless Rou	Smartph	TCP	
0.016	Switch0	Router0	TCP	
0.017	Router0	Wireless	TCP	
0.018	Wireless Rou	Tablet PC0	TCP	
0.018	Wireless Rou	PC1	TCP	
0.018	Wireless Rou	Smartph	ТСР	
0.018	Wireless Rou	•	TCP	
0.018	Wireless Rou		TCP	
0.018	_	PC1	SMTP	
0.020		PC1	TCP	
0.021	PC1	Wireless	TCP	
0.022	Wireless Rou		TCP	
0.022		Wireless	TCP	
0.022	Wireless Rou		TCP	
0.023	Wireless Rou		TCP	
0.023	Wireless Rou		TCP	
0.023	Wireless Rou		TCP	

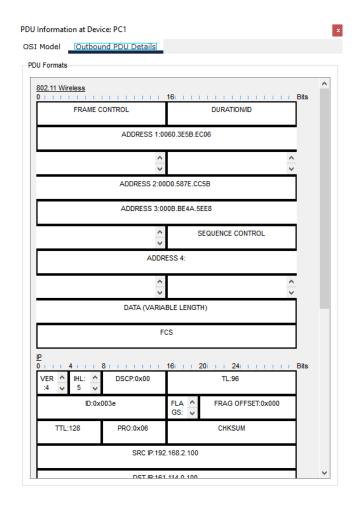
Simulation Pan	el				x
Event List					-
Time(sec)	Last Device	At Device	Тур		^
0.018	Edd Device	PC1	171	SMTP	
0.010	_	PC1		TCP	
0.020	PC1	Wireless		TCP	
0.021	Wireless Rou	Router0		TCP	
0.022	Wireless Rou	Wireless		TCP	
0.022	Wireless Rou	Tablet PC0		TCP	
0.023	Wireless Rou			TCP	
0.023	Wireless Rou			TCP	
0.023	Wireless Rou			TCP	
0.023	Router0	Switch0		TCP	
0.024	Switch0	Server0		TCP	
0.024		PC1		SMTP	
0.025	PC1	Wireless		SMTP	
0.026	Wireless Rou	Router0		SMTP	
0.027	Router0	Switch0		SMTP	
0.028	Switch0	Server0		SMTP	
0.029	Server0	Switch0		SMTP	
0.029	-	Wireless		SMTP	
0.030	Wireless Rou	Tablet PC0		SMTP	
0.030	Wireless Rou	PC1		SMTP	
0.030	Wireless Rou	Printer0		SMTP	
0.030	Wireless Rou	Laptop0		SMTP	
0.030	Wireless Rou	Smartph		SMTP	
0.030	Switch0	Router0		SMTP	
0.031	Router0	Wireless		SMTP	
0.032	Wireless Rou	Tablet PC0		SMTP	
0.032	Wireless Rou	PC1		SMTP	
0.032	Wireless Rou	Smartph		SMTP	
0.032	Wireless Rou	-		SMTP	
0.032	Wireless Rou			SMTP	
0.032	_	PC1		TCP	
0.036		PC1		TCP	
0.037	PC1	Wireless		TCP	
0.037	Wireless Rou			TCP	
0.039	Router0	Switch0		TCP	
0.039	Noutero	Wireless		TCP	
	Wireless Day				
0.040	Wireless Rou			TCP	
0.040	Wireless Rou			TCP	
0.040	Wireless Rou			TCP	
0.040	Wireless Rou			TCP	
0.040	Wireless Rou			TCP	
0.040	Switch0	Server0		TCP	
0.041	Server0	Switch0		TCP	
0.042	Switch0	Router0		TCP	
0.043	Router0	Wireless		TCP	
0.044	Wireless Rou	Tablet PC0		TCP	
0.044	Wireless Rou	PC1		TCP	

Спочатку РС1 ініціює передачу, використовуючи протокол DNS. Це необхідно для того, щоб РС1 визначив IP-адресу Laptop0, з яким воно хоче встановити з'єднання.

Після цього відбувається передача кадру Wi-Fi між різними пристроями. PC1 надсилає кадр DNS до Wireless Router0, який потім передає його до інших пристроїв, включаючи Laptop0. Це дозволяє Laptop0 отримати запит на передачу даних від PC1.

Далі спостерігається зміна протоколу з DNS на TCP. TCP - це надійний протокол передачі даних, який забезпечує встановлення з'єднання, контроль потоку та відновлення після помилок. Використання TCP гарантує, що дані будуть передані коректно та без втрат.

Протягом наступних секунд відбувається продовження передачі даних між PC1, Wireless Router0 та Laptop0 за допомогою протоколу TCP. Таким чином, забезпечується успішна доставка повідомлення від PC1 до Laptop0.

FRAME CONTROL: Містить інформацію про тип кадру, керуючі біти тощо.

DURATION/ID: Вказує тривалість передачі кадру або ідентифікатор кадру.

ADDRESS 1-4: Містять МАС-адреси відправника, одержувача, точки доступу тощо.

SEQUENCE CONTROL: Використовується для впорядкування кадрів та виявлення дублювання.

DATA: Область даних, що передаються.

FCS: Контрольна сума кадру для перевірки цілісності даних.

Висновок:

У ході виконання даної лабораторної роботи було досягнуто поставленої мети - ознайомлення зі стандартами Wi-Fi та набуття практичних навичок налаштування маршрутизаторів і точок доступу в мережі Wi-Fi за допомогою симулятора Cisco Packet Tracer.

Спочатку було розглянуто теоретичні аспекти безпроводових мереж, їх класифікацію за різними ознаками. Особлива увага була приділена стандарту Wi-Fi, який базується на специфікації IEEE 802.11 і є найпоширенішим рішенням для побудови безпроводових локальних мереж (WLAN). Були вивчені особливості забезпечення безпеки в таких мережах, зокрема протоколи шифрування та аутентифікації, такі як WPA-PSK і WPA2-PSK.

Далі було побудовано тестову модель Wi-Fi мережі в середовищі Cisco Packet Tracer. Вона включала Wi-Fi-маршрутизатор, який був з'єднаний з маршрутизатором, що імітував провайдера Інтернет, а також кінцеві пристрої (комп'ютер, смартфон, ноутбук, планшет, принтер) з Wi-Fi-інтерфейсами. Було виконано налаштування Wi-Fi-маршрутизатора, зокрема задано SSID мережі, спосіб аутентифікації WPA2-PSK та пароль.

Після налаштування Wi-Fi-мережі, вона була інтегрована з проводовою мережею, до складу якої входили сервер, комутатор та додаткові комп'ютери. На сервері були налаштовані служби DNS та email. Також на комп'ютерах

користувачів були сконфігуровані поштові клієнти для взаємодії з emailсервером.

Для перевірки функціонування мережі були виконані наступні дії:

- 1. Перевірка зв'язності між пристроями Wi-Fi за допомогою команди ріпд.
- 2. Перевірка доступності сервера з мережі Wi-Fi.
- 3. Відправка електронних листів між користувачами.
- 4. Перевірка роботи служби DNS шляхом звернення до веб-сервера за доменним ім'ям.

Результати тестування підтвердили, що налаштована мережа працює коректно - пристрої Wi-Fi можуть взаємодіяти між собою, а також з ресурсами проводової мережі, включаючи сервер з налаштованими службами.